

Kvittering på innsendt høringssvar på Høring - NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk

Høringens saksnummer: 19/3926

Høring: Høring - NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk

Levert: 04.12.2019 12:28

Svartype:

Gruppering av høringsinstanser: Private virksomheter

Avsender: BKK AS

Kontaktperson: Benedicte Staalesen Nilsen

Kontakt e-post: benedicte.nilsen@bkk.no

Høringsuttalelse fra BKK AS på NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk

Vi viser til brev av 30.09.19 fra Finansdepartementet der *NOU 2019: 16 Skattlegging av vannkraftverk* er sendt på høring.

Vi takker for muligheten til å gi innspill til underlaget for Finansdepartementets videre vurderinger av nødvendige endringer for å unngå at vannkraftbeskatningen hindrer samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak i kraftsektoren. Vi viser også til høringsuttalelse fra interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for fornybarnæringen, Energi Norge, hvor BKK er medlem.

BKKs høringssvar oppsummert

- **Opprettholde inntektene til vertskommunene**
- **Øke friinntekten med et risikopåslag på 5,5 prosent (totalt 7 prosent med dagens rentenivå)**

Dagens skatteregime for vannkraft er til hinder for utvidelser og oppgraderinger i etablerte kraftverk. Sanderud-utvalgets innstilling inneholder gode analyser, men den svarer ikke på det som er problemet; hvordan skaffe mer kraft fra vannkraften. Summen av forslag gjør det snarere vanskeligere å få frem prosjekter som gir mer fornybar energi med liten påvirkning på natur og miljø. Det er heller ikke svar på et politisk uttrykt ønske om å ivareta og utvikle norsk vannkraft for fremtiden.

Skattesystemet må innrettes slik at vi får videreutviklet vannkraften. Uten vil

vi ikke få utnyttet det potensialet som ligger i bedre utnyttelse av den etablerte vannkraften, og man risikerer å gå glipp av CO2-fri, regulerbar kvalitetskraft. Størst muligheter for å få til en endring er om vi øker friinntekten i grunnrentebeskatningen for vannkraft. Det dreier seg om at friinntekstrenten skal defineres som renten på 10-års statsobligasjoner med et risikopåslag på 5,5 prosent, totalt 7 prosent med dagens rentenivå. Dette tilsvarer et avkastningskrav etter skatt på 5,5 prosent.

Forslagene i rapporten etablerer en konflikt mellom utbygger og vertskommune der dagens løsninger håndterer relasjonen på en god måte. Vertskommuner er viktige samarbeidspartnere for aksept av produksjonsanlegg for kraft, både vind og vann. Man er derfor i praksis avhengig av kommunenes aksept. Uten den, blir det vanskelig å få gjennomført nybygging, opprustning og vedlikehold. BKK anerkjenner at vannkraftverk påvirker natur og miljø, og at man legger beslag både på areal og naturverdier i kommunene. Da er det rett og rimelig at kommunene kompenseres for det.

Om BKK

BKK er det største fornybarselskapet på Vestlandet. Vi bidrar med betydelige inntekter til både stat, vertskommuner og eierkommuner. I 2018 betalte BKK mer enn 1,6 milliarder i skatt og avgifter. Mer enn 75 prosent av disse gikk til staten, mens det resterende gikk til vertskommuner og fylkeskommunen.

BKK brenner for videreutvikling av vannkraften og har tunge satsinger på elektrifisering. Et full-elektrisk Norge, og oppnåelse av klimamål, vil kreve mer kraftutbygging og gjør samfunnet ytterligere avhengig av et stabilt og godt regulerbart kraftsystem. Derfor mener vi at innretningen på kraftverksbeskatningen må avspeile dette og innrettes slik at det skjer investeringer i utvidelser og produksjonsøkning med hovedvekt på å sikre en videre utvikling i de etablerte og regulerbare anleggene. Særlig viktig er dette når mange av kraftverkene likevel skal oppgraderes fordi de er gamle, fordi utstyret må fornyes og de er konstruert og etablert i en tid med langt mindre innmating av u-regulerbar, væravhengig kraft. Videre, de ble bygget i en tid da samfunnet var mindre sårbart for svikt i kraftforsyningen. Det haster derfor med å innføre endringene.

Vi har stor kraftproduksjon i Norges største kraftfylke, og eier og driver et omfattende strømnnett. Vi holder god kontakt med lokale og sentrale myndigheter og er sterkt engasjert i videre utvikling av regionen vi er etablert i. Vi gjennomfører omfattende endringer i virksomheten for å ha kraft til å være en pådriver i den videre elektrifiseringen av Norge. Vi er eid av kommunene i forsyningsområdet og er deleid av staten gjennom Statkraft AS. I vår videre utvikling har vi stor satsing på elektrifisering i utvalgte sektorer for å oppnå fornybar energiforsyning der forsyningen i dag skjer

med fossile kilder. Eksempelene er ladestasjoner for elektrifiseringen av veitrafikken, omfattende samarbeid med ulike havnevesen om å etablere landstrøm som skal redusere utslipp når skip ligger i havn, samt virksomhet i elektrifisering av havbruksnæringen. Vi deltar i ulike samarbeid der elektrifisering av virksomheten på sokkelen og helt utslippsfri maritim kystfart er sentrale prosjekter.

Økt friinntekt i grunnrentebeskatningen for vannkraft

Regulerbar vannkraft har dårligere rammebetingelser enn annen kraftproduksjon. I dag må for eksempel et vannkraftverk med effekt over 10MVA være nærmere 6 øre billigere pr kWh enn et vindkraftprosjekt for at det skal være like lønnsomt etter skatt.

Mer solkraft og vindkraft i Norge og Norden forsterker behovet for mer investering i regulerbar vannkraft. Vannmagasiner er verdens mest bærekraftige batterier og er den eneste teknologien som kan tilby fleksibilitet på millisekund-, time-, dag-, uke- og måneders horisont (batterier kan i dag bare levere dette på millisekund- og sekundnivå). BKKs vannmagasiner har lagringskapasitet tilsvarende 250 millioner store Tesla powerwallbatterier.

Under dagens rammebetingelser lønner det seg ikke å gjøre mange av disse investeringene i utvidelse og opprustning av stor vannkraft. Det er investeringer som er samfunnsøkonomisk lønnsomme, men som likevel er ulønnsomme for oss å gjennomføre. Det resulterer i at man velger minimumsløsninger og ikke utnytter potensialet for økt fornybar kraftproduksjon og reguleringsevne. Samfunnet må legge til rette for investeringer i regulerbar vannkraft slik at produksjonssystemet er relevant i en fornybar fremtid med vind, sol og vann.

Det er også vanskelig å forstå at det er mulig å gjennomføre tiltakene med umiddelbar effekt for allerede etablerte kraftverk fordi konsesjonskraft og konsesjonsavgift er hjemlet i konsesjonslovene og inngår i konsesjonsbetingelsene for hvert enkelt kraftverk. Naturressursskatten og grunnrenteskatten er hjemlet i Skatteloven som jevnlig revideres. Eiendomsskatten er styrt av en egen lov om eiendomsskatt til kommunene. Konsesjonene er varige. Deler av betingelsene kan revideres hvert 30. år. Om det i tillegg kan skje revisjon i omfanget av ytelser til kommunene for kraftverk som har konsesjon, kan det bli reist rettslig strid om.

Dersom deler av utvalgets forslag til lettelser bare kan gis effekt for nye kraftverk, er det stor fare for at betingelsene for etablerte kraftverk kan bli dårligere enn i dag. Det potensialet som ligger uutnyttet i vannkraften er ifølge NVE en økning på ca. 18 prosent. En god del av dette vil bli utløst gjennom endring av skattesystemet slik vi foreslår.

BKK Produksjon AS har regnet på hva en økning i friinntekten

(fradragsmuligheten) fra dagens nivå til det nivået vi foreslår vil ha som effekt på våre kraftverk og våre prosjekter. Yngre og nylig oppgraderte kraftverk med høy bokført verdi får bedre betingelser, mens eldre kraftverk som er avskrevet ikke får noen negativ eller positiv endring av betydning. Arbeid med prosjekter for utvidet kraftproduksjon og økt reguleringsevne som er under utvikling, blir intensivert fordi endringen øker sannsynligheten vesentlig for å oppnå positive investeringsvedtak.

BKKs relasjon til kommunene

Vår virksomhet legger beslag på areal og naturverdier i kommunene, og BKKs holdning er at det er rett og rimelig at de kompenseres for dette. Vertskommunene er også en avgjørende samarbeidspartner for aksept av produksjonsanlegg for kraft, vind og vann. Dagens ordning med konsesjonskraft- og avgift bidrar til å sikre slik aksept. Det er man avhengig av for både å kunne opprettholde og bygge nye anlegg. Den siste tids krevende debatt rundt vindkraft viser hvor avgjørende lokal aksept er for å få mobilisert mer fornybar energi inn i systemet. Med de foreslåtte endringene fra utvalget, risikerer vi å svekke lokal aksept for vannkraften.

Lønnsomt før og etter skatt? Faglig uenighet

Utvalget gjentar flere steder at grunnrenteskatten virker nøytralt på investeringsbeslutninger ved at det som er lønnsomt før skatt også er lønnsomt etter skatt, etter deres syn. Dette bygger på en rekke forutsetninger som utvalget selv innrømmer ikke er til stede, som velfungerende kapitalmarked og ingen eierbegrensning. Kraftselskapenes metoder for å regne lønnsomhet viser at grunnrenteskatten er tyngende og virker svært negativt i lønnsomhetsberegningene. Kraftselskapenes metoder er anerkjent av flere tunge fagmiljø, bl. a. revisorene og bankene som er direkte involvert i vurderingene i tillegg til at det er kraftselskapenes metode som reelt benyttes forut for vedtakene om å investere eller ikke. Ved å flytte innslagspunktet for skatten gjennom å gi et risikotillegg i beregning av friinntekten slik vi foreslår, vil man sikre at samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter også viser bedriftsøkonomisk lønnsomhet.

Opprinnelsesgarantier

BKK mener det er uheldig å legge grunnrenteskatt på opprinnelsesgarantiene. Det gir en omfordeling fra selskaper og eiere til stat, og det gir ulik behandling mellom land. Kraftbransjen er allerede blant de næringene som beskattes høyest. Forslaget vil ramme insentiver til å investere i ny fornybar energi, samt opprustning av eldre kraftverk i en periode hvor fornybarnæringen står foran et betydelig investeringsbehov. Opprinnelsesgarantier ser vi på som en foredling av produktet, etter at det

leveres fra kraftverket. Det er urimelig å skattlegge dette med grunnrenteskatt, når det selges ut fra den som selger energi fra vannkraft mens det samme produktet også er tilgjengelig gjennom salg av energi fra vindkraft og solkraft som ikke er underlagt grunnrenteskatt.

Vennlig hilsen

Olav Osvoll

Konserndirektør Produksjon

-

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.